

บุคลากรวิชาชีพ

ถาม

ผมมีผู้ป่วยอยู่หนึ่งรายเป็นหญิงอายุ 69 ปี อาการทั่วไปไม่มีอะไรผิดปกติ ตรวจพบว่าความดันโลหิตสูง 190/80 มม.ปรอท และซีพีอาร์บางครั้งเต้นไม่สม่ำเสมอ ทำ E.C.G. ได้ผลว่ามี sinus arrest อยากทราบว่าควรจะรักษาผู้ป่วยรายนี้อย่างไร จึงจะถูกต้องที่สุด

ตอบ

ผู้ป่วยที่ผลการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ พบมี sinus arrest นั้น วิธีรักษานั้นขึ้นอยู่กับอาการ และสาเหตุที่ทำให้เกิดความผิดปกติ ภาวะ sinus arrest จะทำให้ซีพีอาร์หยุดไปชั่วคราว ทำให้จังหวะไม่สม่ำเสมอ ทั้งนี้เป็นเพราะเกิด sinoatrial node delay ไม่ส่ง impulse ออกไปตามกำหนด ถ้าช่วงเวลาที่หยุดนี้ค่อนข้างนานหรือเกิดบ่อยๆ จะทำให้เกิดอาการได้ เช่น เวียนศีรษะมาก หรืออาจเป็นลมหมดสติไป

สาเหตุของ sinus arrest มีได้หลายประเภท คือ ประเภท 1 สาเหตุชั่วคราว ซึ่งเกิดจากผลของยาบางอย่างเช่น propranolol digitalis หรือยาพวก antiarrhythmia อื่นๆ ในกรณีนี้ การช้ประวัติจะช่วยให้อวินิจฉัยได้โดยง่าย วิธีรักษาก็เพียงให้ผู้ป่วยงดยาเท่านั้น ถ้าอาการเป็นมาก อาจจะใช้ atropine เป็นยาแก้

สาเหตุอีกประเภทคือ สภาวะที่มี vagal tone เพิ่มขึ้น เช่น อาเจียน หรือ carotid sinus ถูกกระตุ้น ในกรณีนี้ก็เช่นเดียวกับกรณีแรก คือ หยุดการกระตุ้นเหล่านี้เสีย ความผิดปกติก็จะหายไปเอง

สาเหตุที่จะทำให้ผู้ป่วยเป็น sinus arrest อย่างถาวร คือเกิดพยาธิสภาพที่ sinoatrial node ถ้าจังหวะหยุดเกิดขึ้นบ่อยมาก วิธีรักษาซึ่งดีที่สุดคือ ใส่เครื่อง "permanent demand pacemaker" ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้จังหวะการเต้นของหัวใจกลับสู่ปกติ

ผู้ป่วยของหมอรายนี้ไม่ได้แจ้งรายละเอียดมามากพอที่จะช่วยให้คำตอบโดยตรงได้ แต่หวังว่าที่ตอบไปนี้จะช่วยให้สามารถดำเนินการรักษาได้ถูกต้อง

พ.ญ. พึงใจ งามอุโฆษ
หน่วยโรคหัวใจ แผนกอายุรศาสตร์
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ถาม

ผมมีผู้ป่วยอยู่ 2 ข้อ เกี่ยวกับผู้ป่วย 2 ราย รายหนึ่งเป็นชายอายุ 40 ปี เจาะเลือดมาตรวจหลายครั้งแล้วได้ผลเหมือนๆ กัน คือ cholesterol อยู่ในระดับ 300 มก./100 มล. แต่ไม่มีอาการอะไรผิดปกติ ไม่ทราบว่าผลเลือดเช่นนี้ บ่งว่ามีความผิดปกติใดหรือไม่ ถ้าจะแก้ไขความผิดปกตินี้ควรจะทำอย่างไร